

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: *DUMINEC'A.*

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI. Pentru Austro-Ungari'a : Pe unu anu 5 fl.—er, pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr. Pentru Romani'a si strainetate: Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU: Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl; pana la 200 cuvinte 4 fl; si mai sus 5 fl v. a.</p>	<p>Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei „BISERIC'A si SCÓL'A.“ Èr banii de prenumeratiune la TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.</p>
--	---	---

Nr. 471 1891.

Essaminele de cualificatiune preotiésca se vor tiené aici in 14/26 si urmatóriele dile din lun'a Fauru a. c. cu incepere la ór'a 9 nainte de médiadi.

Ceea ce se aduce la cunoscinti'a clericilor absoluti cu aceea provocare: cà recursele instruite conform §-lui 8 din Regulamentu, se-le astérna Consistoriului de aici celu multu pana la 10/22 a disei luni.

Arad, diq siedinti'a consistoriala, tienuta in 24 Ianuarie 1891. st. v.

Consistoriulu eparchialu gr. or. rom.
din Arad

Nr. 1659/166 Epit. 1890.

Cercularu,

*catra tóte oficiile protoprssbiterale si parochiale
gr. or. din districtul Consistoriului oradanu.*

Relativu la manipularea si administrarea averiloru bisericesci si scolare si pana când regularea administrarei averiloru bisericesci va urmá din partea inaltului Congresu nationalu bisericescu, ca corpu legislativu competentu, conformu normelor consistoriale emanate in acestu meritu, spre completarea acelora, acestu Consistoriu se afla necesitatu a luá si a reimprospetá urmatóriele dispusetiuni:

1. De órece fiecare comuna bisericésca are trebuintia de preliminaru, adeca de bugetu anualu, dupa care se-si póta procurá si acoperi trebuintiele curinte, spre scopulu de a se puté validitá aceste preliminare anuale, care are a le face oficiile parochiale cu consensulu comitetelor aprobate respective prevediute cu conclusulu sinodului parochialu impreuna cu eventualele observari sunt a se substerne, pe calea oficiului concerninte protopopescu, la acestu Consistoriu pana la finea lunei Februaru a fiecarui

anu, deosebitu de catra socotile bisericesci pentru aprobare.

2. Socotile epitropieloru parochiale despre venitele si spesele bisericesci si scolare compuse si adjustate conformu normativeloru precedinte, prevediute cu clausula de revisiunare a comitetului si a Sinodului parochialu, pe viitoriu vor fi a se face in doue esemplare egale, si apoi pâna la finea lunei Martiu cu tóte documintele recarute, impreuna cu inventarele si consemnarile capitaleloru, a se substerne pe calea oficiului protopopescu la acestu Consistoriu pentru revisiune si aprobare, spre care scopu oficiile protopopesci si respective conducatoriile acelora vor avé a revidiá si a vidimá socotile, apoi a le inaintá subsemnatului Consistoriu.

3. De órece s'a observatu, ca unele officii parochiale nu póta diariulu prescriu in normativele consistoriale, despre venitele si spesele anuale ale bisericiei, si asia nu se duce evidentiá prescria, de unde urmédia in multe locuri daune considerabile bisericelor, dreptacea: oficiile parochiale subalterne de nou sunt indrumate a-si procurá o carte principala legata, si in acea carte a induce regulatu din septemâna in septemâna, cu espunerea datului, — tóte venitele si spesele bisericesci si scolare, dupa cum le va aratá epitropiá parochiala astfelu: ca pe facia întéia sub numerii curenti se se induca venitele, éra pe facia a doua tot sub numerii curenti se se induca spesele curinte.

Ambelá vor fi a se impartii urmatóriele rubrice: rubrica întéia numerulu curinte, rubrica a doua, datulu, — a treia numirea obiectului, in care se se inscrie ce feliu de venite séu ce feliu de spese s'au facutu; a patra suma veniteloru séu a speselor, éra rubrica ultima pentru observatiuni, unde are se se subscie preotulu si epitropulu, pentru atestarea positiiloru induse.

Acestu protocolu, — (diariu) are se fie pas-tratu in locu sigur sub ingrigirea si raspunderea conducatoriului parochialu.

4. Deórece s'a observatu ca la acordarea imprumuturilor nu se observa deplinu regulele prescise in normativele consistoriale; dreptacea: se enuncia de nou ca imprumuturi din banii bisericeii, epitropii nu sunt indreptatiti a da, numai pâna la 20 fl., pe responsabilitatea propria, éra dela 20 fl. in sus imprumuturile se potu acordá numai prin conclusulu comitetului parochialu, fiind despre votarea imprumuturilor a se luá cu comitetulu protocolu regulatu, in care se fie indusi votantii cu numele; aceste protocolé au se fie bine pastrate in archivele parochiale. Éra imprumuturile preste 500 fl. numai asia se vor puté validatá, déca vor fi mai nainte aprobate de catra acestu Consistoriu. Imprumuturile au se fie deplinu garantate prin caventi ori prin intabulatiune, deórece pentru tóte imprumuturile acordate, epitropulu, preotulu si respective membrii comitetului cari au votatu imprumutulu, in solidar sunt responsabili.

5. Deórece s'a esperiatu, ca la incassarea intereselor, respective a cametelor, nu se procede cu destula rigóre, prin ce interesele dupa capitalele bisericesci remanéndu in restantia din anu in anu, devinu prescise si bisericele suferu mari daune, dreptacea: oficiile epitropiile si comitetele parochiale de nou sunt indatorate a incassá percentele respective cametele dupa banii bisericesci din anu in anu ca tóta rigórea, astfeliu ca acele se nu se mai acumuleze nici se nu se capitalizeze la unulu si acelasi datorasiu, deórece prin capitalizare devinu perdute, ma chiar si capitalulu originalu devine periclitatu, éra percentele ca atare, dupa lege preste trei ani se prescriu si asia nu se mai potu pretinde. — Organele parochiale susespuse, pentru tóte daunele ce s'ar face bisericeilor prin neincassarea regulata a cametelor, sunt responsabile, in considerarea acestei responsabilitati voru avé pre fiecare datorasiu de locu ce au remasu in restantia cu cametele pre unu anu, a-l da in procesu.

Ér in causele de procesu, organele parochiale sunt avisate a recurge la advocatii nostri cu reputatiune recunoscuta, cari cunoscu institutiunile bisericeii nóstre, si au interesu de a promová interesele acesteia.

6. Fiind ca s'a mai observatu, cumca darile publice dupa realitatile bisericesci si scolare in multe locuri remanu in restantia, prin ce devine periclitata chiar si substantia averei bisericesci, dreptacea: pentru de a preveni ori ce daune ce s'ar puté face bisericeilor prin acésta, — organele subalterne parochiale si mai alesu preotii, epitropii si comitetele parochiale sunt indatorate a se ingrigi si a supraveghia. ca cei indatorati se platésca regulatu darile publice dupa realitatile bisericesci, adeca: au datorintie de a luá mesuri rigoroze ca darile ce suntu a se platí din cassele bisericeii, se se platésca prin epitropi regulatu, in fiecare anu, apoi a controlá pe persónele beneficiate, adeca: pre preoti, pre invetiatori, ca acestia incât densii ar fi deobligati a suportá darile

publice, se le platésca regulatu in tot anulu, — caci pentru órice daune ce ar suferi bisericele pentru neplatirile regulate a dariloru publice, éra si organele parochiale susespuse au se fie responsabile moralmente si materialmente.

7. Deórece s'a mai esperiatu, cumca multi beneficiate, ai bisericeii nóstre, anume: preoti si invetiatori, esplotédia realitatile, adeca pamenturile parochiale si invetiatoresci, fora de considerare la viitorulu bisericeii si anume: fora de a nutri pamentulu, prin ce dotatiunile in multe locuri suferu scaderi considerabile, — pentru prevenirea acestui reu, preotii si invetiatorii nostri ca beneficiati ai bisericeii, parte in interesulu propriu, parte in interesulu comunu bisericescu, sunt avisati si indatorati, ca in decursulu folosirei pamenturile parochiale ori invetiatoresci se le gunoiedie si se le provédia cu nutretilu recerutu. ca astfeliu se nu-si pérda puterea productiva.

8. Avénd in vedere, ca realitatile sunt averea cea mai sigura si ca prin sporirea averiloru bisericesci in realitati, se intaresce si se consolidédia fundamentulu bisericeii, dreptacea: organele parochiale, cu provocare la conclusulu sinodalu de sub Nr. 38. din 1889. sunt avisate de nou a luá mesuri pentru incassarea succesiva a pretensiuniloru bisericesci si pentru investirea baniloru in realitati. — Spre scopulu acesta, banii ce s'ar incassá, succesive vor fi de a se depune in cutare cassa de pastrare (la cutare institutu de bani), éra când s'ar aduná o suma receruta, se se intreprinda pasii pentru cumperarea de realitati. Observând, ca astfeliu de cumperari vor fi valide numai cu aprobarea acestui Consistoriu.

9. Spre scopulu de a procurá in fapta valóre acestoru dispusetiuni superioze, precum si celelalte normative precedente emanate in privintia administrareii averiloru bisericesci, oficiile protopopesci, respective protopresbiterii concerninti sunt indatorati cu ocaziunea visitatiuniloru anuale, a controlá in persóna cu tóta rigórea esecutarea dispusetiuniloru si reguleloru susinsirate, precum si ale celorlalte norme precedente ce s'au emanatu in privintia administrareii averiloru bisericesci. Éra despre resultatulu controlei esecutate, vor avé oficiile protopopesci cu finele fiecarei anu, celu multu pâna la finea lunei Ianuariu a anului urmatoriu a reportá indetaiu la acestu Consistoriu; enunsiandu-se ca: pentru daunele ce ar proveni din omisiunea controlei, protopresbiterii au se fie respundiatori.

In fine oficiile protopopesci sunt insarcinate a trimite câte unu esemplariu din acestu cerculariu la fiecare oficiu parochialu subalternu, si respective la fiecare comuna bisericesca submanuata, spre scire, acomodate si efectuire.

Oradea-mare, 28. Decemvrie 1890.

Consistoriulu eparchialu gr. or. oradanu:

Ieroteu Belesiu, m. p.
vicariu episcopescu.

Nicolau Zigre, m. p.
secretariu consistorial.

Preotulu cá administratoru alu santeloru taine.

Sub „taine“ intielegem : acele acte sante, instituite de Mantuitoriulu Christosu si de biserica, prin cari intr'unu-modu vediutu se revarsa darurile cele nevediate asupra credintiosiloru.

Biseric'a ortodocsa are siépte taine, si anume : botezulu, mirulu, pocainti'a, cuminecatur'a, preoti'a, cununi'a si maslulu.

Scopulu, pentru carele s'au instituitu tainele este : a-se sustiené si activá in modu vediutu activitatea mantuitoria a Mantuitoriului Christosu pre pamentu facia de neamulu omenescu prin revêrsarea darurilor lui Ddieu asupra credintiosiloru si prin innoirea lor pentru o viétia intru Christosu spre dobêndirea fericirei vremelnice si vecinice.

Organulu instituitu de biserica pentru administrarea taineloru este Episcopulu si preotulu. Episcopiloru le sunt rezervate : administrarea tainei preotiei si pregatirea santului miru ; ér preotii potu administrá credintiosiloru in modu legalu si valabilu tóte celelalte taine.

Intru administrarea santeloru taine preotulu este organulu vediutu, prin carele Domnulu lucréza in modu nevediatu la indreptarea, la innoirea si santirea credintiosiloru. Intru administrarea taineloru preotulu functionéza cá organu vediutu alu Doctorului celui nevediatu alu sufleteloru si trupuriloru nóstre.

Spre a poté influentiá preotulu in modu succesu la indreptarea si santirea credintiosilor se receru urmatórele conditiuni, si anume :

1. Credintia deplina in puterea salvatoria a taineloru si in sublimitatea si marimea puterii darului preotiei, cu carele este investitu, pentru a representá si activá in modu vediutu pre Mantuitoriulu lumii, carele revêrsa darurile sale cele bogate asupra credintiosiloru.

2. O viétia fara de prihana si pregatire pentru administrarea taineloru prin rogatiune si pocaintia.

3. Observarea cu rigóre a ritualului prescriu si a ceremonieloru instituite de biserica, cari ceremonii tóte sunt simvóle, prin cari se representéza darurile, ce le primescu credintiosii dela Dumnedieu, si actiuni, prin cari biserica mijlocesce revêrsarea acestoru daruri, inaltia inimile credintiosilor spre virtutile fundamentali ale crestinismului : spre credintia, dragoste si sperantia.

4. O tienuta démna si plina de pietate si dispositiunea inimii de a colucrá la santirea credintiosiloru si prin acést'a la innoirea vietii credintiosiloru, la regenerarea comunei bisericesci prin zelu si fapte crestinesci ; si infine

5. O ingrijire nentrerupta, cá credintiosii se vina la primirea santeloru taine deplinu pregatiti si cu deplina credintia in puterea salvatoria a taineloru.

In specialu la administrarea singurateceloru taine va avé in vedere preotulu urmatórele :

1. Botezulu este instituitu de Mantuitoriulu Christosu si de biserica, cu scopu, cá omulu prin apa si prin spiritu sè-se curatiésca de totu peccatulu, si sè-se renasca spiritualminte pentru o viétia intru Christosu cá membru alu bisericeii si cá partasiu alu darurilor dumnediesci, cari se revêrsa asupra omului. Drept aceea preotulu are se observe urmatórele :

a) Botezulu se sevêrsiesce numai in biserica. Abatere dela acésta regula se póte face numai in casuri esceptionale cu concessiunea Episcopului diecesanu.

b) Materi'a botezului este ap'a curata, dar santita prin rugatiunile prescrie.

c) Form'a botezului este cufundarea de trei ori in apa si rostirea cuvintelor : „botéza-se robulu lui Ddieu N. in numele Tatalui amin, si alu Fiiului amin, si alu Santului Duchu amin.

d) Valórea si caracterulu botezului este in d e l e b i l u , si deci botezulu nu se mai póte repeti.

e) Administratorulu legalu si valabilu alu botezului este parochulu locului. In casuri de periclu, cá prunculu se nu móra nebotezatu, se póte administrá tain'a botezului si prin o persóna laica, barbatu, seau femeia. Motivulu acestei indreptatiri, pre carea biserica nu o da la nici un'a din celelalte taine, emanéza din reportulu celu strênsu, in carele sta acésta taina cu mantuirea sufletésca a omului. Laiculu botezand face intreit'a cufundare in apa, respective tórna de trei ori cu apa pre capulu pruncului, si rostescce formul'a aretata a botezului. Aplicandu-se astfelu materi'a si form'a botezului, — botezulu este validu, si nu se mai repetiesce. Vietiuid inse prunculu astfelu botezatu, preotulu este detoriu a sevêrsi asupra pruncului astfelu botezatu intregu ceremonialulu, carele este cuprinsu in molitfelnicu si carele urméza dupa formul'a botezului.

f) Subiectulu botezului sunt ómenii vii, si anume prunci, seau ómeni vêrstnici. Pentru primirea botezului se cere dela cei vêrstnici credintia si pocaintia ; ér pentru pruncii nevêrstnici ieau garantia facia de biserica nasii, ca vor ingrijí, cá pruncii sè-se crésca in credinti'a bisericeii nostre. De aceea se cere, ca nasii se fia de religiunea nóstra si de o stare si positiune sociala, carea se fia garantia de ajunsu, ca vor implini obligamentulu ingrijirii de a-se cresce pruncii botezati in doctrin'a bisericeii ortodocse. In modu esceptionalu se potu admite cá nasi si persóne de confessiune streina. Langa unu astfelu de nasii (de confessiune streina) este neaperatu de trebuintia, cá se functioneze si unu nasii de confessiunea nóstra ortodocsa carele iea apoi facia de biserica garanti'a, ca va ingrijí de crescerea celui botezatu in doctrin'a bisericeii nóstre.

g) Actulu administrării santului botezu cá atare

(dupa ritualulu prescisu de biserica) se imparte in trei pàrți cardinale, si anume :

α) pregatirea pentru botezu prin cetirea rogatiunilor prescise, prin punerea manii preotului asupra celui ce se botéza, prin suflarea preotului asupra lui prin lepadarea de satana si prin ungerea cu untu de lemnu santitu ;

β) actulu botezalui cá atare ;

γ) si imbracarea in vestmentu albu cá semnu alu curatieniei si alu intrării in o viétia noua prin lumin'a Domnului si Mantuitoriului Christosu.

h) Intregu ceremonialulu, prin carele se administreza tain'a santului botezu, consta din acte, cari semnaliséza curatirea de pécate a celui ce se botéza, si deci preotulu va satisface chiamării sale in modu conscientiosu si edificatoriu, — daca va esecutá aceste acte in deplina consonantia cu actiunile ceresei, cari s' simboliséza prin ele.

i) Infine fiend botezulu unu actu de bucuria pentru biserica, — deórece prin tain'a santului botezu se inmultiesce numerulu credintiosiloru, si respective alu acelor, cari vinu dela intunerecu la lumina si la viétia intru Christos, — preotulu va sevêrsi acestu actu cu pietate si cu acea bucuria santa, care o are pastoriulu celu bunu, cand aduce in turm'a s'a ói'a cea retacita.

(Va urmá.)

Presbiterulu Rufin din Aquilei'a.

(Viéti'a si activitatea lu.)

Contimpureanu mai teneru a lui Ambrosiu din Mediolan a fost renumitul *Tiraniu Rufin* din Aquilei'a. Elu s'a nascutu la anulu 345, in apropierea Aquileiei. Crescerea si cultur'a sa alésa si bine ingrijita a primit'o inorasiulu Aquilei'a. In etate de 26 de ani, la an. 371 s'a botezat, fiind pana atunci catechumen. In anul urmatoriu (372) a fost hirotonitu intru diaconu. Petrecéndu si Ieronimu cam tot in ace'asi timpu in Aquilei'a, legara prietenie si se hotarira dimpreuna cu alti amici de ai loru, cari inca erau fórte insufletiti pentru monachismu si viéti'a ascetica, ca se calatoréscu la Orientu spre a cunósce si invetiá acolo mai de aprópe ascés'a cea adevérata. Deci in urm'a acestei hotariri Ieronimu pluti la Siri'a, si de aici merse la Palestin'a; ér Rufin calatori in societatea unei matrone romane, avuta si piósa, cu numele Melani'a la Egipt, unde a petrecutu siese ani. Aici parte a ascultatu pe Didim orbulu, carele a saditu in inim'a lui o predilectiune nespusa pentru Origen si scrierile lui, parte a cercetat manastirile si s'a interesatu se cunósca viéti'a anahoretiloru si a ascetiloru mai vestiti.

Pe la an. 379, insotitu de matron'a Melani'a, s'a mutatu la Ierusalimu, unde a intemeiatu dèns'a o manastire pe sém'a calugeritiloru, si alt'a pe sém'a calugeriloru. Episcopulu Ierusalimului Ioanu, cu carele simpatizase Rufin in entusiasmulu pentru Origen, l'a promovat cam la an. 390, in presbiteru.

Ieronimu, carele venise mai de multu in Palestin'a, si se asiediasc in Vitleem, erá de asemene fórte entusiasmatu pentru Origen si scrierile lui literare. Dar la an. 394 venindu nisce occidentali la Ierusalim, au facutu grave imputári compatriotiloru sei, pentru simpatiile lor fatia de Origen; deci Ieronim temédu-se cá 'si va perde reputatiunea sa de teologu ortodoxu, s'a declarat, cá in tot momentulu e gatá de a condamná retacirile lui Origen. Rufin inse a remasu statornicu in predilectiunea si simpatiile sale catra Origen. Astfelu legaturile amicale dintre Rufin si Origen incepusara a slabí. Referintiele devenira inse si mai incordate cu venirea betranului Mitropolitu alu Ciprului Epifanie, la Ierusalim. Acest'a dupa ce a sositu aici, a inceputu a predicá si a se certá in publicu cu episcopulu Ioanu, pentru Origen. Pe partea acestui'a a statu si Ieronimu; pe când Rufin a stat in ajutoriu episcopului Ioanu, aparádu cu caldura pe Origen, in decursu de 3 ani. Si asia amicii de mai nainte ajunsera a fi adversari. Dar la an. 396 se impacara érási, inaintea altariului. Rufin calatoresce apoi in an. 397 la Occidentu, unde, dupa ce cercetéza Rom'a, se asiédia in Aquilei'a. Aici traduce in latinesce scrierea lui Origen *περι αρχών*, in 4 carti, nisuindu-se a delaturá si a netezi eterodoxiile lui. La publicarea acestei traduceri a fost atât de indiscretu, in cât in precuvéntare amintesce, cá si ortodoxulu si eruditulu Ieronimu, inca e adrentulu si admiratoriulu lui Origen. Deci informatu despre acést'a, Ieronim a inceputu in iritatiunea sa o polemica amarnica contra origenismului si contra vechiului seu prietenu Rufin. Elu face o traducere fidela a celor 4 cãrti ale lui Origen, intitulat *περι αρχών* (De principiis), si o trimite apuseniloru, aletarándu din partea sa si unu protestu energicu contra lui Rufin, carele disese despre dènsulu, ca inca si elu ar fi laudatu opulu desamintitu a lui Origen, si prin acést'a indirectu ar fi aprobatu eterodoxiile origenistice. La acest'a respondiéndu Rufin, cu nimicu nu i-a remasu datoriu lui Ieronim; si astfeliu cért'a si patim'a crescea si se intaria prin repetite atacuri din ambele pàrți. Pe lánge acéste, invinuirile dese ridicate de catra Ieronimu desteptara in Rom'a banuiala, si adusera in prepusu ortodoxi'a lui Rufin. La inceputu episcopulu romanu Siriciu (384—398) l-a luat in apearare; dar sucesorulu lui Anastasiu (398—402), la an. 400 l-a citatu la Rom'a, cá sè se presinte inaintea scaunului seu, spre a se justificá. Rufin nu urmá invitárei, ci trimise in scrisu o apologie, in carea 'si apará ortodoxi'a sa. Si de órece erá de credinti'a, cá la iniciativ'a si stáruinti'a lui Ieronimu s'au facutu tóte aceste, se puse, si publicá o scriere polemica fórte patimasia in contra acestui'a, sub titlulu „apologia adversus Hyeronimum“. Si acest'a inca raspunde, de asemene fórte amarnicu combatédu-l pe Rufin. — Continuând cu traducerea opuriloru grecesci in latinesce a mai traitu elu, cam pana la an. 410 ini

Aquilei'a, când de nou voi ca se mérga érași in Orientu. Itali'a pe atunci érá bantuita de Goti. Deci elu apuca calea sa prin Silici'a, unde ajungénd la Mesin'a, móre inca in acelasi anu.

Cá barbatu cu cultura clasica 'si-a castigatu elu nenumerate merite nu numai prin compunerea multoru scrieri originale, ci inca si prin traducerea in latinesce a celoru mai insemnate scrieri din literatur'a bisericesca greca. Afara de càrțile susamintite ale lui Origenu, a mai tradus elu din opurile acestui barbatu stralucitu inca si 124 de omilii esegetice la T. V., precum si 15 tomuri (τόμοι) séu comentare la epistola apost. Paulu catra Romani. — Pe lângă cele amintite a mai tradus inca: Cartea prima a apologiei lui Pamfilu, compusa cu scopulu de a glorificá pe Origen; apoi istoria bisericesca a lui Eusebie, contragénducele 10 càrți in-9, prin aceea, cá a elatu multe estrase de documente si date, ce se aflau in cartea a 10-a a istoriei lui Eusebie, si a adausu restulu acestei càrți cartea a 9-a. Din modificarea acésta, precum si din alte schimbări facute, se vede, cá Rufin nu se tienea strictu de textulu originalu, érá asiadara unu traducatoriu liberu, ba câte odata chiar prea liberu. Din scrierile s. Vasilie celui mare a tradus mai vértosu regulele relative la viéti'a calugarésca; precum si mai multe omilii. Mai avem dela elu in traducere latinésca: 10 omilii din cele a lui Grigorie din Nasians; 100 de sententie din scrierile monachului si contimpureanului séu Evagriu; unu manualu de sententie morale si filosofice, prelucratu dupa filosofulu Sixt, pre carele 'l credea identicu cu episcopulu romanu Xistus séu Sixtus; in urma „Recognitiunile pseudo-clementine,“ cari nu se mai afla in originalu, ci numai in traducerea latinésca facuta de Rufin.

Dar pe lângă aceste traduceri numeróse si merituóse a compus elu si opuri originale, cari pastrându-ni-se umplu unu tomu din editiunea lui Migne. In lini'a prima merita amintire: Continuarea ce a facut-o in 2 càrți la prelucrarea sa latinésca a istoriei bisericesci dupa Eusebie pana la an. 395, adeca pana la mórtea lui Teodosie celui mare. „Historia eremitica“ séu „Vitae Patrum,“ carea cuprinde biografi'a a loru 33 de sânti parinti egipteni, pe cari i-a cunoscut din timpul petrecerii sale in desiertul Nitriei. „De benedictionibus Patriarcharum“ e esplicarea mistica a binecavéntariloru rostite asupra patriarchiloru poporului evreesca. In scrierea „Expositio symboli apostolici“ analizéza din punctu de vedere dogmaticu simbolulu celu vechiu de credintia, carele la apusu pe timpulu lui Rufin érá cunoscutu sub numirea de „simbolulu apostolicu.“ Despre acest'a se credea, cá apostolii l ar fi compus, inainte de a se indepartá ei din Ierusalimu si inainte de ce ar fi predicatu ei evangeli'a la diferite popóre, cu acelu scopu, cá prin marturisirea lui sè se cunósca invetiaceii si credinciosii cei adevérati. — In rëndulu alu doilea memo-

rabile sunt tóte opurile, ce le-a scrisu in lupt'a sa cu Ieronim pentru Origen. Aceste sunt: „Tractatulu seu apologeticu,“ in carele ascrie eterodoxiile ce provinu in lucrările lui Origen, unoru eretici, cari se le fi interpolatu aceste ulterioru in opurile acelu'a. „Apologia pro fide sua,“ indreptata catra episcopulu romanu Anastasiu, in carea 'si apara ortodoxia sa. In urma apologi'a sa „Invectivarum in Hyeronimum libri II.,“ compusa cu tendinti'a de a combate amarnicu pe fostulu seu amicu, Ieronimu.

Dr. Tr. Puticiu.

Epistolele parochului betranu.

III.

I u b i t e n e p ó t e ! Reposatulu parintele pop'a Michaiu, Ddiu se-lu odichnésca, dicea de multe ori, când tieneamu sinódele protopresviterale, si când ne adunamu la protopopia, preoti si mireni, ca „lucru bunu sunt aceste adunări.“ Ne adunám adeca in aceste sinóde, preoti si mireni, cá impreuna lucratori se fimu in vii'a Domnului. Este bine asia, dar bagu seama, pana acum nu am potutu fi destulu de indemánateci a face aceste adunări mai spornice si mai roditórie.

M'am intrebatu eu adese ori pentru ce? Si resunsu nimeritu am aflatu numai acum, dupa ce am cetitu cerculariulu venerabilulu consistoriu, — in carele se poruncesce, ca comitetele si sinódele parochiale, tóte, se arete sinodulu protopresviteralu, cá ce au lucratu in decursulu anului. Eu asia socotu in gandulu meu, ca acésta rónduiéla a maritulu consistoriu este o intocmire fórte buna, de óre-ce sciind comitetele, ca aceea ce ele lucréza ajunge la cunoscenti'a tuturoru, se vor silí tóte si din tóte puterile, cá la sfêrsitul fie-carui anu se arete, ca au facutu multe lucruri bune si folositorie pentru inaintarea sfintei nóstre biserici, pentru inaintarea scólei si a poporulu credinciosu; seau daca nu ar poté areté ceea ce au facutu, — celu putienu vor gandí, ca ce ar fi de facutu, si cum ar fi de a-se lucrá, pentru cá in adevéru pre viitoriu sè se faca sporiu mai multu.

Mie unui'a, asia mi-se pare, iubite nepóte, — ca noi cei betrani, si preoti si mireni, asia am fost deprinsi din teneretie cá in ale bisericeii si ale scólei se acceptámu, cá in tóte se-ne vina de sus, dela stepanirea bisericesca, câte o porunca; si se facem, si se implinimu numai aceea ce ni-se poruncesce. Asia a fost vremea de demultu; dar acum vremea s'a schimbatu prin introducerea statutulu organicu; si satulu si satenii au si ei se gandésca multu pentru inaintarea si pentru ridicarea poporulu. Asia de pilda, daca voimu, cá satulu se aiba biserica si scóla buna, apoi satulu trebue se gandésca din vreme, cá se-si cascige mijlócele trebuintióse, pentru ca asia poruncesce statutulu organicu comitetulu parochialu, — daca voimu cá scól'a se inainteze, apoi acést'a

érase cade in sarcin'a satului; satulu si comitetulu lui trebuie se gandisea atât la marirea si imbunatatirea plătii invetiatorului, cât si la aceea, ca pruncii toti se cerceteze regulatu atât scól'a de tóte dilele, cât si scól'a de repetitiune, — si apoi tot comitetulu cu preotulu si cu invetiatorulu in frunte se ingrijésca, ca daca satulu cheltuiesce bani multi pentru sustienerea scólei, apoi pruncii in scóla se si invetie, astfelu, — cá dupa ce vor éresce mari, sè se véda din lucrurile loru si din traiulu loru, cá au invetiatu carte, pentru ca carte buna invétia prunculu numai atunci, când dupa ce a crescutu mare, se vede, si se cunosce pre elu ca a umblatu la scóla; si când plugariulu, carele a invetiatu carte in pruncia se deschilinesce in tóte de celu carele n'a invetiatu carte si anume când plugariulu cu carte este mai sêrguintiosu la lucru, mai cu grije in tóte ale lui si mai cu fric'a lui Ddieu atât in familia, cât si in tóte lucrurile lui.

De aceea eu dicu, ca viétia nóstra bisericésca prin statutulu organicu este pre cale, cá se-se faca pentru poporul nostru o scóla a gandirii, o scóla, in carea betrani si teneri se invetie a gândi si a lucrá si a-ne scí, cá se-ne ajutam nu numai intru inaintarea bisericeii si a scólei, ci si intru inaintarea si ridicarea poporului.

Intru acést'a vedu eu, iubite nepóte astadi d u c h u l u b i s e r i c e s c u .

Formarea caracterului.

Elaboratu cetitu in conferinti'a invetiatoriloru romani gr. or. din cerculu inspectorulu alu Oradii-mari, tienuta in Oradea-mare la 12/24. Noemvre 1890, de Eli'a Bochisin, invetiatoriu in Oradea-mare.

Este o insusire comuna tuturoru ómeniloru, insusirea adeca de a pretinde, ca atât in cuvinte, cât si in fapte omulu se remana neschimbatiósu, consecinte, tare, statornicu in tóte imprejurarile vietii. Insusirea acésta se manifestéza si in copii; caci e cunoscutu ce neplacere se descépta in ei; déca ne vedu, ca suntemu inconsecinti in vorbele si parerile ce li descoperimu, si apoi cât de usioru potemu perde amórea si increderea loru, déca ne aratamu schimbatiósu si nestatorniciu facia cu ei. Potemu dice asiadara, ca e unu ce innascutu omulu de a privi cu neplacere, cu dorere de inima nestatornici'a fratelui seu. Chiar si celu mai vitiosu, celu mai decadiutu, celu mai peccatosu omu inca pretinde dela socii sei credintia, fidelitate si statornicia in vorbele si faptele loru.

Acésta insusire, acésta dispusetiune generala se nasce cu noi deodata si este sadita in inim'a nóstra de insusi creatorulu. Din ea are se purcéda dupa intentiunea prevedintiei, formarea caracterului, cu alte cuvinte, pe ea are sè se baseze puterea sufletului de a nisui in tóta viétia eu statornicia spre dreptate, adevéru si totu lucrulu bunu.

Durere numai, ca multi pretindu dela altii, aceea ce adesea ei insusi nu implinescu!

Pe când pretindu dela altulu se fie dreptu si sinceru, ei insusi suntu mincinosi si falsi; pe când pretindu

dela altii se fia fideli, se fia cu credintia, ei insusi peccatuescu calcandu-si cuvintulu datu si facandu-se perfidi. Despre atari ómeni se dice, ca au inima rea, ca nu-su cu carecteru. Altoru nu te poti increde pentru ca se conducu de o intieptiune falsa a vietii séu de pasiunile si poftele loru proprii; unii éa acestia sunt slabi de carecteru. Altoru éa le lipsesce cu totulu o directiune chiara pentru cugetarea si portarea loru; pe aceia-i numim ómeni fara carecteru. Unii n'au nici unu simtiu de dreptate si din eróre socotescu ca cerbici'a, ca capritiulu loru e taria de carecteru. Inse omu de carecteru solidu este acela, care luera dupa principii, ce corespundu legiloru moralitatii. Unu astfelu de carecteru virtuosu se desvólta liberu din sine si de sine, si se manifestéza apoi cá o vointia tare si neclatita, ce nisuesce ne'ntru ptu spre dreptate, adevéru si fapte bune.

Sórtea omului este pusa in manile lui. Despre acésta nu se póte indoi nime, fiindu invederatu, ca numai dela omu aterna cá se-si implinésca séu se nu-si implinesca chiemarea s'a carea este de a se perfectiuná in cunoscerea si urmarea adevéruului, binelui si a dreptatii, pentru cá se corespunda chipului si asemanarei lui Ddieu. Spre a ajunge la tient'a acésta sublima au se fie atintite tóte poterile, tóte nisuintiele omenesci. Spre tient'a acésta inalta are se fie indreptata si educatiunea, a carei problema fara indoiála este inainte de tóte de a formá in elevi caractere solide virtuóse.

E adevératu, ca omulu prin viatia numai si prin deprinderi practice devine constantu in cercetarea si urmarea adevéruului si dreptatii, precumu si in implinirea faptelor bune; insa, aceea inca e adevératu ca pentru cá se devina nescine omu cu carecteru moralu, are se i-se dea directiune spre moralitate inca de micu, prin educatiune; inca de micu prin educatiune va se dica este de a i-se incepe formarea caracterului, ce ajunge la desvoltare deseversita negresitu numai tardiu in viatia.

Prea putine casuri suntu, in care se voiésca cineva cu intentiune a desvólta in tinerime caractere slabe seau rele, dara prea multe, in care ratacesce educatoriulu precum si multi parinti dela calea cea adevérata si astfelu póte se aiba o influintia fórté stricatiósá pentru formarea caracterului in copii.

Este cunoscutu, ca educatiunea se incepe si are se se incépa fórté de timpuriu inca in cas'a parintésca. Parintii cei buni, intiepti si religiosi la crescerea copiiloru loru purcedu din alipirea, din amórea ce incepe a se desvólta in aceea si prin asta descépta in ei unu simtiu de pietate, de reverintia.

Din acestu simtiu apoi se nasce nesuintia de a se-versi fapte bune, si pe nesuintia acésta se baséza virtutea, de órece in inim'a copilului se incepe o lupta in contra ori carui reu, si asiá in cultivarea s'a morala incepe a deveni independinte de influintiele din afara. Celu dintaiu semnu, ca binele a inceputu se aiba preponderantia, precumpanire in copilu, este ascultarea, atentiunea si amicitia nutrita de amórea catra parinti; éa fundamentulu virtutii este pietatea, din carea purcedu activitatea si simtiu de bucuria.

Astfelu copilulu binecrescutu intra in scóla si invetiatoriulu incepe a-i forma caracterulu mái departe prin dedare seau indatinare. Punctulu de manecare-lu afla invetiatoriulu in amintita dispușetiune a copilului de a remanea constantu in directiunea spre bine, ce si o-a insusitu, purcediendu, se intielege de sine, in desvoltarea s'a spirituala totu la mai mare coversire, la carea are se lucre de aci inainte in armonia famili'a asia de bine cá si scóla. Incátu privesce la educatiunea din scóla, aceea are se deprinda si se dedea pe copilu inainte de tóte la o atentiune tare si statornica. Acésta nu numai este de lipsa la instructiune, dara si pentru moralitate e de cea mai mare insemnatate caci nefiindu dedati a fi atenti asupra nóstra si asupra lucrurilor, ce se petrecu in noi si imprejurulu nostru, prea lesne potemu fi sedusi a alunecá spre reu; asemenea, nefiindu cu luare aminte, nefiindu cu atentiune, multe lucruri atát din natura, cât si din viati'a omenésca, lucruri care ar potea se ne intarésca in credintia si vointia de a seversi fapte bune, trecu pe dinaintea ochiloru nostri fara folosu. Scól'a deci are se deprinda pe copilu a fi cu atentiune asupra s'a, a observá ce se imtemplá in natura si in viétia, precum si a avea pretotindenea inaintea ochiloru legile moralitatii si preceptele religiunei.

Mai departe, nu numai are se sustiena in copila aplecarea cea firésca de a se iniprieteni cu altii, ci are se-lu si dedea si se-lu deprinda de a fi statornicu si consecinte in amicitia; caci aceea face petrecerea si conversarea cu altii placuta si produce amóre si incredere, éra nestatornici'a nũ lasa in urm'a s'a decát urá si necredere. Scóla are se mérga mai incolo pe drumulu croitu de acasa de a deprinde pe copilu si la ascultare. Invetiatoriulu intretiene in copilu viu simtiulu acela, ca elu de sine este slabu si are lipsa de ajutoriulu altora.

(Va urmá.)

D I V E R S E.

* *Iarn'a* in anulu acest'a continua a-se sustiené cu tóta puterea. Náu'a si ghiati'a inspira mari temeri de esundare in primavéra. Din incidentulu acest'a s'a adresatu si o interpelatiune in camer'a deputatiloru din Budapest'a, la carea ministrulu de agricultura a respunsu, ca a luatú tóte dispușetiunile legale pentru efeptuirea lucrárilor de aperare contra unei eventuale esundári.

* *La concertulu* ce se va dá cu ocașiunea balului romanu, ce-lu va arangiá societatea „Progresulu“ in Arad, in 28. Februariu 1891 nou in otelulu „Crucea alba“ vor conlucrá: dn'a Agnes Brote din Sibiiu, dn'a Vilma Vadnay-Somló primadon'a teatrului din Arad, dsiór'a Elen'a Florianu din Sz.-Udvarhely, dlu Demetriu Popoviciu, prim-baritonistu la „Landestheater“ din Prag'a si dlu Victoru de Heldenberg din Sibiiu. — Biletu de persóna: 3 fl. loculu primu, 2 fl. loculu alu doilea. Inceputulu la 8 óre sér'a. Oferte generóse se primescu la adress'a dlui Romul Ciorogariu in Arad. — Pentru comitetulu arangiatoriu: Dr. Virgilu Bogdanu, presiedinte.

* *Pentru batulu romanu din Timisiór'a* se trimite urmatórea invitare la concertulu de diletanti urmatu de jocu, ce se va arangiá in Timisiór'a in sér'a dilei de 2/14 Martie 1891, in salónele redutei orasiului (Hotelulu „Principele de coróna Rudolf“) in favorul scóleloru gr. or. rom. din locu. La acestu concertu va conlucrá si corulu vocalu romanu din Biseric'a alba. Biletele de intrare: De persóna 2 fl. O familia de 2 membri 3 fl., de 3 membri 4 fl. O logia 5 fl. Inceputulu precisu la ór'a 8 sér'a. — Timisiór'a, 10 Februariu 1891. Cu stima Comitetulu arangiatoriu: P. Rotariu presiedinte, Em. Ungarianu, Dr. Aureliu Monteanu, Dr. Corneliu Nicóra, I. V. Barcianu, Georgiu Lazaru, Dr. Simon Lazaru, Victor Sierban, Vasilu Papp, Ion M. Rosiu, Dr. Aureliu Novac, Andr. Boboroni, Const. Paleu, Dimitrie Balanescu. Ofertele generóse se primescu la adres'a dlui Dr. Aur. Munteanu, advocatu in Timisiór'a si la timpulu seu se vor publicá.

* *Dare de sama si multiamita publica.* In numele comitetului arangiatoru a tinerimei studióse din Lipov'a ne permitemu a esprimá si pe acést'a cale cea mai caldurósa multiamita tuturoru aceloru P. T. Domni si dómne, cari au luatú parte la petrecerea de dansu in 7/19. Ianuarie in favorulu scolariloru seraci din locu. Sum'a totala incursa cu acésta ocașiune este de 140 fl. 20 cr. si 40 Lei noi; subtragendu-se spesele de 50 fl. 20 cr. remane unu venitu curatu de 90 fl. si 40 Lei noi. Domnii, cari au suprasolvitu sar'a la cassa sunt urmatori: Revds. d. Voicu Hamsea si dlu Gavril Pappu câte 2 fl. dnii: Dr. Traianu Puticiu (Arad), protopretorele Kábdébó Gergely, Ioanu Petranu (Arad), Valeriu Opreanu, Ioanu Ardeleanu, Ioanu Tuducescu, Aureliu Puticiu, A. Grim câte 1 fl. — La adres'a M. On. Dómne Elen'a V. Hamsea, a incursu oferte maritimóse dela urmatori: dn'a Auror'a Perlea (Brail'a, Romani'a) 40 Lei noi, Magn. S'a D-lu Dr. Iosifu Galu membru al cassei magnatilor 5 fl. dn'a Ecaterin'a Scalla, dn'a Livi'a Topleanu (Secasiu), dnii: Dr. Lazaru Petco (Arad), Ioanu Maximilianu (Stupini) câte 2 fl. Dr. Ioanu Suciu, Dr. Ioann Trailescu (Arad), Iancu Maximilianu (Stupini), Dimitrie Antonescu (Arad) câte 1 fl. Primésca tóte onoratele dómne si onoratii domni cea mai caldurósa multiamita. Ddiu se le resplátésca insutitu si inmiitu denariulu depusu pe altariulu Domnului intru a linarea suferintieloru seraciloru. — Lipov'a, 4. Februariu st. n. 1891. — In numele comitetului arangiatoriu: Atanasiu Bradeanu, stud. med. a. III cá pres. Octavianu Puticiu, stud. jur. a. III cá secretariu.

* *Himenu.* Dlu Romulu Bortosiu, invetiatoriu si-a incredintiatu de fitória sotia pe dsiór'a Eleonor'a Ionyák din Rescirat'a. — Felicitárele nóstre!

* *„Scól'a Romana.“* Revista pedagogica pentru interesele instituteloru de invetiamentu la Romani si pentru organele lor. Edata si redigeata de Vasile Petri. — Anulu V. Iese in 8, 18 si 28, a fie-carei luni, in numere de câte o cóla si va costá pe anulu intregu 4 fl., pe o jumetate 2 fl., pe unu patrariu 1 fl. v. a. Nr. 1. din 8. Ianuariu are urmatoriulu cuprinsu: Catra

invetiatorii romani din Austro-Ungari'a. — Unu nou metodu de a predá istori'a naturala. — Istori'a biblica in scól'a elementara. — Tratarea poesiei: „Cântecu de érna.“ — Romanulu pedagogu. — Aprobarea cârtiloru de lectura, compuse de Vasile Petri. — Gâcituru usióre pentru scolari mici. — Seiri scolare. — Varietâti. — Bibliografie. — Post'a redactiunei.

* *Unu paharu istoricu.* — Paharulu de argintu ce serveá lui Napoleonu I in tóte campaniile sale, atât la massa cât si la fântânele de pe marginea drumuriloru, se afla acum'a in stapanirea unui locuitoriu din Riedingue, unu satu micu din Alsaci'a. Acestu paharu a incaputu in man'a bunicului femeii acestui locuitoriu, in diu'a când trasur'a imperatului càzù in mànilé dusimanului. La acea epoca acestu bunicu comandá vênatorii lui Lutzow si profitá de imprejurári pentru cá se puie stapanire pe acestu pretiosu suveniru. Parechea acestui paharu se afla in muzeulu din Londr'a.

* *Piat'i'a Aradului* din Vinerea trecuta: Grâu de celu mai greu 7.85 fl. ér acelu amestecat — fl. — secara 6.50 fl. — Orzulu s'a vendutu cu 6.40 fl. — Ovesulu 6.40 fl. — Cucuruzulu 5.90 fl. — Mazere 20. — fl. — Fasolea 10.50 — Lintea 24 fl. — Cartofii 3 fl. per 100 chgr.

Carnea de vita chil'a 52 cr, cea de vitielu chgr. 80 cr, cea de porcu 52, cea de óie 30 cr, unsórea chil'a 51 cr, ér elis'a per chila 58 cr. v. a.

97/1891.

A V I S U.

Ven. Consistoriu eparch. alu Aradului cu sentintia adusa in siedintia din 15/27 Decemvrie 1890. Nrulu 604. Esib. 2872/III.—561—1889. au aprobatu sentintia Scaunului protopresviteralu alu Chisineului de dto 7 19 Decemvrie 1889 Nr. 36. enuciata in procesulu divortial-edictalu a partiloru Ioan Georgieviciu de ubicatiune necunoscuta si sotia sa Petronella (Pietra) Rusu din Giula-maghiara, si totdeodata au desfiintiatu casatoria incheiata intre ei la anulu 1871 Noemvrie 7 in Sânta biserica greco-orientala romana din Giula-maghiara; cee-ce prin acésta se aduce la cunoscentia celoru interesati (§. §. 125, 126 si 127 din Regulamentu) cu aceea observare: ca déca partea pribegita in **terminu de 45 de zile** nu va da semnu de viétia, atunci sentintia de mai sus, conformu prescrielor §-lui 124 din Regulamentulu pentru procedura judecatoréscá in cauzele matrimoniali — va intra in valóre de dreptu.

Chitighaz la 30 Ianuariu st. v. 1891.

Ofic. protopresviteralu gr. or. rom.
alu Chisineului:

Petru Chirilescu, m. p.
protopresviteru.

C o n c u r s e.

In sensulu dispositiunei consistoriali din 20. Iuliu 1890, Nr. 3232, pentru parochi'a din **Soboteliu**, devenita vacanta in urm'a repausarei veteranului parochu C o n-

stantinu Petroviciu, se escrie concursu, cu terminu de alegere pe **3 15. Martiu 1891.**

Emolumintele impreunate cu acést'a parochie tóte computate in bani, sunt:

1) Un'a sesiune parochiala constatátore din 32 jugere catastrale — computata in 380 fl., langa care e legata si asia numit'a curechisce.

2) Competinti'a pasiunala 12 jugere unguresi din cari 6 jugere sunt pasiune in 72 fl.

3) Venitulu stolaru cu calculu mijlociu 140 fl.

4) Competinti'a de bucate — numita biru in 200 fl. (dela 240 numere de case.)

5) Unu intravilanu parochial 10 fl. — Sum'a 802 fl.

Recurentii la acést'a parochie, au se-si ascérna suplicele lorú, — adresate comitetului parochialu din Soboteliu si ajustate cu tóte documintele recerute la parochii de clas'a I., — protopresviterulu tractualu din Arad Moise Bocsianu, pana la 24. Fauru st. v., si tot pana la acestu terminu exclusive, sè se presinte in sant'a biserica, pentru a-si manifestá desteritatea in missa rituala si cuventari.

Datu in Soboteliu, (Szabadhely) la 12.24. Decemvrie 1890.

Pentru comitetulu parochialu:

Nicolau Conopan, m. p.
pres.

Mucius Popescu, m. p.
not. com. par.

In contielegere cu: MOISE BOCSIANU, m. p. prot. tract.

—□—

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu de clas'a prima din **Remetea-Timisiana**, se escrie concursu.

Emolumintele anuali sunt: in bani gat'a 200 fl. v. a. 60 meti de bucate, jumetate grâu si jumetate cucuruzu, 5½ jugere de pamentu, cortelu liberu cu dóue chilli, camera si gradina, 16 metrii de lemne din care are sè se incaldiésca si scól'a, 10 fl. pentru conferintia si delá fiecare inmormentare unde va fi poftitu câte 50 cr.

Concurentii se-si substérna petitiuniile lorú, ajustate dupa recerintie cu testimoniu de calificatiune pentru statiunile de prim'a clasa, pana in 14/26. Februaru a. c. parintelui inspectoru de scóle Iosif Gradinariu, in Szécsány per Vinga, si sè se presenteze in comuna in vre-o Dumineca séu serbatóre spre aretarea desteritatií lorú in cele rituali.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: IOSIF GRADINARIU, m. p.
inspectoru scol.

—□—

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scól'a de fete din **Ianov'a**, se escrie concursu.

Emolumintele anuali sunt: in bani gat'a 120 fl. v. a. pentru cortelu si gradina 40 fl. v. a. 40 meti de grâu, pe sém'a invetiatoriului 16 metrii de lemne, 6 fl. pausialu pentru scripturistica, si 5 fl. pentru conferintia.

Concurentii se-si tramita petitiuniile lorú ajustate conform prescrielor statutulu organicu, parintelui inspectoru de scóle Iosif Gradinariu, in Szécsány per Vinga, pana in 16/28. Februaru a. c. — Invetiátórele vor fi preferite.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: IOSIF GRADINARIU, m. p.
inspectoru scol.

—□—